

I

(Informacje)

RADA

Konkluzje Rady w sprawie europejskiego wskaźnika kompetencji językowych

(2006/C 172/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

mając na uwadze:

— cel strategiczny postawiony Unii Europejskiej podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23-24 marca 2000 r. i potwierdzony podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Sztokholmie w dniach 23-24 marca 2001 r., by UE „stała się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarką na świecie opartą na wiedzy, zdolną do utrzymania trwałego wzrostu gospodarczego, z większą liczbą lepszych miejsc pracy oraz o większej spójności społecznej”;

— upoważnienie Rady ds. Edukacji przez Radę Europejską podczas posiedzenia w Lizbonie do podjęcia ogólnej refleksji nad konkretnymi przyszłymi celami systemów edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych trosk i priorytetów, a zarazem z poszanowaniem różnorodności tych systemów w poszczególnych krajach ⁽¹⁾;

— rezolucję Rady z dnia 14 lutego 2002 r. w sprawie wspierania różnorodności językowej i nauki języków obcych ⁽²⁾, w której podkreślono między innymi, że:

— *znajomość języków obcych jest jedną z podstawowych umiejętności, które powinien osiąść każdy obywatel w celu skutecznego udziału w europejskim społeczeństwie wiedzy, a zatem sprzyja zarówno integracji, jak i spójności społecznej oraz że*

— *wszystkie języki Europy z punktu widzenia kultury są sobie równe pod względem wartości i pozycji i są integralną częścią europejskiej kultury i cywilizacji,*

i w której zachęcono państwa członkowskie do ustanowienia systemów potwierdzania kompetencji w zakresie znajomości języków obcych na podstawie europejskiego systemu opisu kształcenia językowego, opracowanego przez Radę Europy;

— konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15-16 marca 2002 r. ⁽³⁾, w których:

— zatwierdzono szczegółowy program dalszych prac służących realizacji celów systemów edukacji i szkoleń ⁽⁴⁾,

— wezwano do dalszych działań na rzecz podnoszenia poziomu podstawowych umiejętności, w szczególności przez zapewnienie nauczania co najmniej dwóch języków obcych od bardzo młodego wieku, i

— wezwano do stworzenia w 2003 r. wskaźnika kompetencji językowych;

— konkluzje Rady z maja 2005 r. dotyczące nowych wskaźników w dziedzinie edukacji i szkoleń ⁽⁵⁾;

— komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowany „Europejski wskaźnik kompetencji językowych” ⁽⁶⁾;

— projekt zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie ⁽⁷⁾, określającego umiejętność komunikacji w języku obcym jako kluczową;

— komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów zatytułowany „Nowa strategia ramowa w sprawie wielojęzyczności” ⁽⁸⁾,

⁽³⁾ SN 100/1/02 REV 1.

⁽⁴⁾ przyjęty przez Radę ds. Edukacji w dniu 14 lutego 2002 r. (Dz.U. C 142 z 14.6.2002, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 141 z 10.6.2005, str. 7.

⁽⁶⁾ Dok. 11704/05 — COM(2005) 356 wersja ostateczna.

⁽⁷⁾ Dok. 13425/05 — COM(2005) 548 wersja ostateczna.

⁽⁸⁾ Dok. 14908/05 — COM(2005) 596 wersja ostateczna.

⁽¹⁾ Dok. SN 100/1/00 REV 1, pkt 27.

⁽²⁾ Dz.U. C 50 z 23.2.2002, str. 1.

POTWIERDZA, że

- umiejętność posługiwania się językami obcymi nie tylko sprzyja wzajemnemu zrozumieniu między narodami, lecz także jest podstawowym warunkiem mobilności siły roboczej i przyczynia się do wzrostu konkurencyjności gospodarki Unii Europejskiej;
- okresowe monitorowanie wyników i postępów przez użycie wskaźników i kryteriów odniesienia stanowi zasadniczą część procesu lizbońskiego i pozwala wskazać wzory, które mogą posłużyć jako strategiczne wytyczne w zakresie zarówno krótko-, jak i długoterminowych środków wchodzących w skład programu prac „Edukacja i szkolenia 2010”;

UZNAJE, że

- potrzebne są środki zaradcze wobec obecnego braku rzetelnych danych porównawczych o wynikach nauczania i uczenia się języków obcych;
- środki takie muszą opierać się na uzyskiwaniu danych przy użyciu obiektywnych testów umiejętności językowych, opracowanych i przeprowadzanych w sposób zapewniający rzetelność, dokładność i wiarygodność tych danych;
- dane takie mogą ułatwić określanie i rozpowszechnianie wzorów w dziedzinie polityki nauczania języków i metod nauczania języków poprzez intensyfikację wymiany informacji i doświadczeń;
- państwa członkowskie potrzebują jaśniejszego obrazu ustaleń praktycznych i finansowych, które będą musiały poczynić w celu wdrożenia europejskiego wskaźnika kompetencji językowych;

PODKREŚLA, że

- wskaźnik powinien zostać opracowany z pełnym poszanowaniem odpowiedzialności państw członkowskich za organizację własnych systemów edukacji i w sposób nienakładający nieuzasadnionych obciążeń administracyjnych lub finansowych na zainteresowane organizacje i instytucje;
- metoda gromadzenia danych powinna uwzględniać wcześniejsze prace w tej dziedzinie na szczeblu międzynarodowym, szczeblu Unii i państw członkowskich, i powinna ona zostać opracowana i wprowadzona w sposób racjonalny pod względem kosztów;
- europejski wskaźnik kompetencji językowych (EILC) powinien zostać wprowadzony jak najszybciej według następujących kryteriów:
 - należy gromadzić dane na temat kompetencji w zakresie języków nauczanych jako pierwszy i drugi język obcy:

- z wykorzystaniem jednakowego zestawu testów przeprowadzanych na reprezentatywnej próbie uczniów w każdym państwie członkowskim;
- dla reprezentatywnej próby uczniów kończących edukację i szkolenia na poziomie 2 według międzynarodowej standardowej klasyfikacji edukacji (ISCED);
- jeżeli drugi język obcy nie jest nauczany przed ukończeniem kształcenia na poziomie 2 wg ISCED, państwa członkowskie mogą w pierwszym etapie gromadzenia danych zdecydować, że będą gromadzić dane dotyczące znajomości drugiego języka obcego wśród uczniów kształcących się na poziomie 3 wg ISCED;
- dla tych języków, dla których istnieje odpowiednia reprezentatywna próba uczniów w danym państwie członkowskim;
- ocena testów powinna opierać się na skalach stosowanych w ramach europejskiego systemu opisu kształcenia językowego⁽¹⁾;
- jako że poszanowanie różnorodności językowej jest kluczową wartością Unii Europejskiej, wskaźnik powinien zostać opracowany na podstawie danych dotyczących znajomości wszystkich urzędowych języków Unii Europejskiej nauczanych w Unii jako język obcy; ze względów praktycznych jednak w pierwszym etapie gromadzenia danych należałoby przygotować testy z tych urzędowych języków Unii Europejskiej, które są najpowszechniej nauczane w państwach członkowskich, ponieważ zapewnia to możliwość przeprowadzenia testów na wystarczająco licznej próbie uczniów;
- państwa członkowskie same określają, których z tych języków urzędowych mają dotyczyć testy;
- wskaźnik powinien oceniać kompetencje w zakresie czterech sprawności produktywnych i receptywnych; ze względów praktycznych jednak w pierwszym etapie gromadzenia danych należałoby przygotować testy dotyczące trzech sprawności językowych, które najłatwiej ocenić (tj. rozumienia tekstów mówionych, rozumienia tekstów pisanych oraz pisania);
- należy udostępnić metodykę przeprowadzania testów tym państwom członkowskim, które pragną ją wykorzystywać do opracowania własnych testów sprawdzających znajomość innych języków;
- należy również gromadzić odpowiednie dane kontekstowe ułatwiające ocenę czynników mających wpływ na wyniki;

⁽¹⁾ „Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment” (Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocena), opracowany przez Radę Europy.

ZACHĘCA Komisję do:

- utworzenia, przy najbliższej okazji, komitetu konsultacyjnego („komitetu konsultacyjnego ds. EILC”) złożonego z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich i jednego przedstawiciela Rady Europy; komitet będzie miał za zadanie doradzać Komisji w kwestiach technicznych, takich jak:
 - specyfikacja przetargu na opracowanie narzędzi do testowania;
 - ocena pracy wykonawcy;
 - właściwe ustalenia, standardy i protokoły techniczne stosowane przez państwa członkowskie przy gromadzeniu danych, **uwzględniając przy tym potrzebę uniknięcia nakładania na państwa członkowskie nieuzasadnionych obciążeń administracyjnych lub finansowych;**
- powierzenia temu komitetowi, w celu wsparcia państw członkowskich w określaniu skutków organizacyjnych i

skutków w zakresie zasobów, wstępnego zadania przygotowania harmonogramu prac oraz bardziej szczegółowego opisu tworzenia i przeprowadzenia testów, w tym:

- wielkości próby;
 - preferowanej metody testowania oraz
 - preferowanych ustaleń dotyczących przeprowadzania testów, z uwzględnieniem możliwości przeprowadzania testów w formie elektronicznej;
 - minimalnej wielkości próby, na podstawie której należy określić, czy państwu członkowskim dostępny będzie test z danego języka;
 - przedstawienia Radzie przed końcem 2006 r. pisemnego sprawozdania na temat postępów prac, a także w stosownych przypadkach, na temat wszelkich pozostałych kwestii;
- WZYWA państwa członkowskie:
- do podjęcia wszelkich działań koniecznych do poczynienia postępów w tworzeniu EILC.